

کباب غاز (درس شانزدهم)

قلمرو زبانی

۱.

۰/۵	در هریک از جمله‌های مرکب زیر، جمله‌ وابسته (پیرو) را مشخص کنید. الف) اگر امروز بیشتر از این به ما بخورانید، همین جا وبال جانت می‌گردیم. ب) جامه ای بود که درزی ازل به قامت زیبای جناب ایشان دوخته بود.	۳۸
-----	--	----

(نهایی فرداد-۹۹)

۲.

۰/۵	با توجه به نوشته‌ زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «یکی از حفّار که کتابده شعر و ادب می‌کشید چنان محظوظ گردیده بود که جلو رفته جبهه شاعر را بوسید.» الف) واژه «پیشانی»، معادل معنایی کدام واژه است؟ ب) در کدام واژه نادرستی املائی دیده می‌شود؟	۳۱
-----	--	----

(نهایی شهریور-۹۹)

۳.

۰/۵	در جمله‌ی مرکب زیر، جمله‌ هسته (پایه) و جمله‌ وابسته (پیرو) را مشخص کنید. «خودت بهتر می‌دانی که در این شب عیدی مالیه از چه قرار است.»	۱۲
-----	--	----

(نهایی دی-۹۹)

۴.

۰/۵	در کدام گزینه، جمله‌ مرکب دیده می‌شود؟ الف) بی اختیار در را باز کردم و این جوان نمک شناس را بیرون انداختم. ب) از خوش مشربی و فضل و کمال او چیزها گفتند و نمره تلغن او را از من خواستند. ج) آقای مصطفی خیلی معذرت خواستند که بدون خداحافظی با آقایان رفتند. د) فوراً مسئله میهمانی و قرار با رفقا را با عیالم در میان گذاشتم.	۱۲
-----	--	----

(نهایی فرداد-۱۴۰۰)

۵.

۵	در متن زیر، واژه‌ای را که املای آن غلط است، بیابید و شکل درست آن را بنویسید. «یکی از حضار که محظوظ گردیده بود، گفت: «ای واللّه، حقیقتاً استادی!» مصطفی به رسم تحقیر، چین به صورت انداخته... همه حضار یک‌صدا تصدیق کردند. در این اثنا صدای زنگ تلفن از سرسرای امارت بلند شد.»
---	---

(نهایی دی-۱۴۰۱)

۶.

۱۵	با توجه به نوشته زیر، درستی یا نادرستی هریک از موارد داده شده را تعیین کنید. «دیدم چپ و راست مهمان‌ها دراز کشیده‌اند. گفتم: «آقای مصطفی خان خیلی معذرت خواستند که مجبور شدند بدون خداحافظی با آقایان بروند.» الف) «و» در جمله «چپ و راست مهمان‌ها دراز کشیده‌اند» پیوند هم‌پایه‌ساز است. ☐ درست ☐ نادرست ب) «که» در جمله «ماقبل پایانی، پیوند وابسته‌ساز است. ☐ درست ☐ نادرست
----	--

(نهایی شهریور-۱۴۰۱)

قلمرو ادبی

۷.

۱۲	مفهوم هریک از کنایه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) می‌خواهم امروز نشان بدهی که چند مرده حلاجی.
----	--

(نهایی دی-۹۸)

۸.

۱۴	در عبارت زیر، مفهوم کنایی «سماق مکیدن» چیست؟ «گفت: تنها همان رتبه‌های بالا را وعده بگیر و مایقی را نقداً خط بکش و بگذار سماق بمکند.»
----	---

(نهایی شهریور-۹۸)

۹.

۰/۵	مفهوم هر یک از کنایه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) این سال نوبه شما مبارک باشد و هزار سال به این سال‌ها برسید. ب) دیدم ماشاءالله چشم بد دور، آقا و اترقیده اند.	۱۷
-----	---	----

(نهایی فرداد-۱۴۰۱)

۱۰.

۰/۵	مفهوم کنایه‌های زیر را بنویسید. الف) دیدم توطئه ما دارد می ماسد. ب) از این بهانه تراشی هایش داشتیم شاخ در می آوردم.	۴۲
-----	---	----

(نهایی شهریور-۹۹)

قلمرو فکری

۱۱.

۰/۵	در هر یک از موارد زیر، مفهوم بخش‌های مشخص شده را بنویسید. الف) در اواخر عمر با بنده مألوف بودند و کاسه کوزه یکی شده بودیم. ب) پشت دستم را داغ کردم که تا من باشم دیگر پیرامون ترفیع رتبه نگردم.	۴۶
-----	---	----

(نهایی فرداد-۹۹)

۱۲.

۰/۵	در نوشته زیر، منظور نویسنده از مثل «چند مرده حلّاجی» چیست؟ «مصطفی جان، می‌خواهم امروز نشان بدهی چند مرده حلّاجی و از زیر سنگ هم شده یک غاز برای ما پیدا کنی.»	۲۷
-----	--	----

(نهایی فرداد-۱۴۰۰)

۱۳.

۰/۵	۴۳	مفهوم مرتبط با هر گزینه را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. الف) هر روز باید ذکر واحد را مکرر بخوانم و آن چه را قدیمی است، قدیمی ندانم (پرهیز از کهنه‌گرایی / نامکرر بودن قصه عشق) ب) گلّه ما را گلّه از گِـرگ نیست / کاین همه بیداد شبان می کند (از ماست که بر ماست / عدالت خواهی)
-----	----	---

(نهایی شهریور-۹۹)

۱۴.

۰/۲۵	۳۸	بیت زیر با کدام مَثَل مشهور از نظر مفهوم تناسب دارد؟ «سخن گفته دگر باز نیاید به دهن اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد» الف) از ماست که بر ماست ب) تیری که از شست رفت، به کمان باز نمی‌گردد.
------	----	--

(نهایی فرورد-۹۸)

۱۵.

۰/۵	۳۶	با توجه به نوشته زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «مرا به یاد بی‌ثباتی فلک بوقلمون و شغایت مردم دون و وقاحت این مصطفای بدقواره انداخته بود.» الف) معنای واژه «دون» چیست؟ ب) در کدام واژه «نادرستی املائی» دیده می‌شود؟
-----	----	---

(نهایی فرورد-۹۹)

۱۶.

۰/۲۵	۳۴	در هریک از عبارات زیر، به جز ... به گونه‌ای از «مصطفی» یاد شده است. الف) روا نیست بیش از این روی میزبان محترم را زمین انداخت. ب) مشغول تماشا و ورنانداز این مخلوق کمیاب و شیء عجاب بودم. پ) پنج انگشت دعاگو به معیت میچ و کف و مایتعلق به، بر روی صورت گل‌انداخته آقای استادی نقش بست. ت) یک دست از بهترین لباس‌های نودوز خود را به انضمام مایحتوی، به دست چلاق‌شده خودم از خانه بیرون انداخته‌ام.
------	----	--

(نهایی دی-۱۴۰۱)

۱۷.

۰/۲۵	۳۱	«صرف کردن صیغه بلعت» در عبارت زیر، نمایانگر چه مفهومی است؟ «مهمان‌ها بدون تخلف، تمام و کمال دور میز حلقه زده، در صرف کردن صیغه بلعت اهتمام تامی داشتند.»
------	----	---

(نهایی شهریور-۱۴۰۱)

۴۷	در جدول زیر، هر یک از متن‌ها، با کدام یک از مفاهیم مقابل خود، تناسب معنایی دارد؟		۵/۰
الف	«ستارهٔ ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»	(۱) امیدوار شدن	
		(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی	

(نهایی فرداد و دی-۹۹)

پاسخنامه

- (۱) الف) اگر امروز بیشتر از این به ما بخورانید (جملهٔ وابسته)
- (ب) که درزی ازل به قامت زیبای جناب ایشان دوخته بود. (جملهٔ وابسته)
- (۲) الف) جبهه (ب) حظّار ← حضّار
- (۳) خودت بهتر می‌دانی (جملهٔ هسته) که این شب عیدی مالیه از چه قرار است (جملهٔ وابسته)
- (۴) «ج» / آقای مصطفی خیلی معذرت خواستند (جملهٔ هسته) که بدون خداحافظی با آقایان رفتند (جملهٔ وابسته)
- (۵) املائی صحیح: عمارت
- (۶) الف) نادرست (ب) درست
- (۷) الف) چقدر توانایی داری
- (۸) انتظار بیهوده کشیدن
- (۹) الف) آرزوی عمر طولانی کردن (ب) پسروی کردن، تنزل کردن
- (۱۰) الف) نقشهٔ ما دارد عملی می‌شود. (ب) خیلی متعجب شدم.
- (۱۱) الف) صمیمی شده بودیم. (ب) پشیمان شدن از کاری
- (۱۲) میزان قدرت و توانایی تو چقدر است.
- (۱۳) الف) نامکرر بودن قصهٔ عشق (ب) از ماست که بر ماست
- (۱۴) ب) تیری که از شست رفت، به کمان بازمی‌گردد.
- (۱۵) الف) دون: پست و فرومایه (ب) شقاوت ← شقاوت
- (۱۶) الف) روا نیست بیش از این روی میزبان محترم را زمین انداخت.
- (۱۷) تأکید بر خوردن غذا
- (۱۸) الف) امیدوار شدن